

Komisie Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovania komisií Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

PRACOVNÝ NÁVRH

Informácia

**o plnení Stratégie rozvoja turizmu v Bratislavskom kraji do roku 2020 za rok 2019
a návrh aktivít na podporu lokálnej ekonomiky k naštartovaniu turizmu
v Bratislavskom samosprávnom kraji počas a po skončení pandémie korona
vírusu**

Materiál bude prerokovaný v nasledovných komisiách:

Finančná komisia
Komisia európskych záležitostí, regionálnej spolupráce a cestovného ruchu

Zodpovední:

Ing. Patrícia Mešťan, MA
riaditeľka
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Ing. Agáta Mikulová
riaditeľka Odboru cestovného ruchu a kultúry
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Spracovateľ:

Ing. Agáta Mikulová
riaditeľka Odboru cestovného ruchu a kultúry

Ing. Zita Schneiderová
referentka oddelenia cestovného ruchu

Bratislava
máj 2020

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č. .../2020

zo dňa 29. 05. 2020

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

b e r i e n a v e d o m i e

Informáciu o plnení Stratégie rozvoja turizmu v Bratislavskom kraji do roku 2020 za rok 2019 a návrh aktivít na podporu lokálnej ekonomiky k naštartovaniu turizmu v Bratislavskom samosprávnom kraji počas a po skončení pandémie korona vírusu.

D ô v o d o v á s p r á v a

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja na svojom zasadnutí dňa 11.12.2015 uznesením č.100/2015 schválilo Stratégiu rozvoja turizmu do roku 2020 a uložilo riaditeľovi BSK predložiť Zastupiteľstvu Bratislavského samosprávneho kraja hodnotiacu správu za predchádzajúci rok o plnení úloh vyplývajúcich zo Stratégie rozvoja turizmu v Bratislavskom kraji do roku 2020 vždy do štyroch mesiacov po skončení kalendárneho roka.

V roku 2019 realizovalo oddelenie cestovného ruchu v spolupráci s partnermi viaceré významné projekty na podporu regionálneho turizmu. K strategicky najvýznamnejším patrí projekt destinačnej zľavovej karty BRATISLAVA CARD City&Region, ktorá podporuje dostupnosť turistických cieľov, produktov a služieb v regióne integrovanou dopravou. Tretím rokom pokračoval projekt TURISTICKÉHO VLAKU ZÁHORÁČIK, prepájajúci EUROVELO 13 s Malými Karpatmi. Tento projekt od svojho vzniku primárne zameraný na zvýšenie návštevnosti záhorskeho regiónu cykloturistami zároveň zvýšil dostupnosť tejto oblasti pre individuálnych turistov. S rovnakým cieľom sprístupniť produkt víno-husacina-história - cykloturistika v Malokarpatskom regióne bol tretiu sezónu k dispozícii turistický autobus MALOKARPATSKÝ EXPRES. Umožnil víkendovú dopravu návštevníkom vinárskych prevádzok, poskytol prepravu pre cykloturistov, kyvadlovú dopravu na vinárske podujatia a významné regionálne podujatia ako Veľká noc v malokarpatskom regióne. K dôležitým aktivitám patrila aj účasť na podpore turistickej infraštruktúry V MALÝCH KARPATOCH v spolupráci s miestnou samosprávou, prevádzka pumptrackovej dráhy v Modre-Piesku, systematická OBNOVA ZNAČENIA CYKLOTRÁS a PEŠÍCH TURISTICKÝCH ZNAČKOVANÝCH CHODNÍKOV a prípravou vysporiadania pozemkov pod Vinohradnícku cyklotrasu. Okrem uvedených projektov oddelenie cestovného ruchu strategicky rozvíjalo ďalšie projekty ako napr.vybudovanie PARKU ZRUČNOSTI - Skills Parku v lokalite Modra - Piesok, projekt GEOPARK MALÉ KARPATY, ktorý prezentuje geovedné, krajinárske, ekologické, archeologické, historické a kultúrne hodnoty územia s perspektívou rozšírenia v prihraničnom slovensko - rakúskom teritóriu. Štvrtým rokom bola implementovaná BRATISLAVSKÁ REGIONÁLNA DOTAČNÁ SCHÉMA NA PODPORU TURIZMU prioritne cielená na podporu vzniku a rozvoja regionálnych produktov, služieb generujúcich rozvoj cestovného ruchu a doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu, tématických podujatí s dôrazom na cestovný ruch a propagáciu destinácie generujúcej návštevnosť a rozvoj cestovného ruchu. V rámci Programu budovania európskych kultúrnych ciest sa uskutočnilo vytvorenie CYRILO – METHODSKEJ KULTÚRNEJ CESTY. BSK rozvíja aj tématicku cestu pozdĺž slovensko - rakúskej hranice mapujúcu historické VOJENSKÉ OPEVNENIA Z ČIAS PRVEJ ČSR. Cezhraničný slovensko - maďarský projekt „OBJAV MALÝ a MOŠONSKÝ DUNAJ NA BICYKLI A ČLNE“ prispel k využitiu bohatého prírodného a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia a vytvorenie unikátnej atraktívnej a konkurencieschopnej turistickej destinácie "Danube Islands", k zvýšeniu atraktívnosti a návštevnosti cezhraničného regiónu ako aj k rozvoju cykloturistiky a vodáctva v regióne. Vytvoril priestor pre riešenie inovatívnych produktov, služieb a ich marketingového prepojenia v lokalite pozdĺž Malého a Mošonského Dunaja. V závere roka prebiehala online kampaň a prezentácia výstupov projektu. V spolupráci s Bratislava fashion council podporuje OCR rozvoj a prezentáciu kreatívneho priemyslu kraja zverejnením prevádzok kvalitných dizajnérov, galleristov a obchodníkov pre domácych na módnjej mape – BRATISLAVA FASHION MAP. Je lákadlom pre domácych zákazníkov a zahraničných turistov, k dispozícii v digitálnej forme prezentácie prostredníctvom aplikácie.

Samotná správa prezentuje aktivity oddelenia cestovného ruchu, ktoré realizovalo v minulom roku spolu s partnermi pôsobiacimi v oblasti CR. Správa pozostáva zo stručného popisu jednotlivých výstupov aktivít a ich fotodokumentácie. Je členená a odpočtuje aktivity podľa stanovených štyroch prioritných oblastí Stratégie rozvoja turizmu v Bratislavskom kraji do roku 2020.

Materiál je kvôli mimoriadnej situácii šírenia sa pandémie COVID-19, ktorá sa dotýka rozvoja cestovného ruchu rozdelený na 2 časti:

- 1) Odpočet aktivít stanovených v Stratégii rozvoja turizmu za rok 2019
- 2) Návrh aktivít na podporu lokálnej ekonomiky k naštartovaniu turizmu v BSK počas a po skončení pandémie korona vírusu

Informácia

o plnení Stratégie rozvoja turizmu v Bratislavskom kraji do roku 2020 za rok 2019

1) Odpočet aktivít stanovených v Stratégii rozvoja turizmu za rok 2019

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja **uznesením č.100/2015** schválilo na svojom zasadnutí 11.12.2015 **Stratégiu rozvoja turizmu v Bratislavskom kraji do roku 2020** (Stratégia). Oddelenie cestovného ruchu (OCR) v priebehu roka 2019 napíňalo opatrenia Stratégie na obdobie 2020 v zmysle časového harmonogramu v štyroch prioritných oblastiach zameraných na rozvoj územia a infraštruktúry, ľudský kapitál, miestnu ekonomiku a manažment destinácie, podporu tvorby a udržateľnosti produktu, budovanie značky a marketingovú podporu.

Oddelenie cestovného ruchu koordinuje, iniciuje a podporuje rozvojové aktivity v oblasti cestovného ruchu prostredníctvom strategických a koncepčných materiálov, spolupracou s obcami a ústrednými orgánmi štátnej správy, so subjektami pôsobiace v cestovnom ruchu (krajské a oblastné organizácie cestovného ruchu, turistické informačné centrá, cestovné kancelárie a agentúry, podnikatelia). Rozvíja a podporuje infraštruktúru služieb a produktov cestovného ruchu, zároveň podporuje regionálne podujatia a aktivity, ktoré poukazujú na jedinečnosť regiónu a majú vplyv na cestovný ruch.

Dostupnosť regiónov a podpora mobility návštevníka je pre rozvoj turizmu v regióne kľúčová. S týmto zámerom BSK realizoval tretím rokom turistickú víkendovú dopravu **letným turistickým vlakom „Záhoráčik“** s väčšou prepravnou kapacitou pre bicykle na úseku Záhorská Ves - Zohor - Plavecké Podhradie, v období od 27. apríla do 13. októbra 2019 (3 krát

denne), pričom prepravil 8255 cestujúcich a 975 bicyklov (za obdobie 2018/2019 prepravených 16 507 cestujúcich a 1901 bicyklov). Prevádzku turistického vlaku zabezpečil národný dopravca

Železničná spoločnosť Slovensko a.s.. Na projekte sa so Železničnou spoločnosťou Slovensko a.s., podieľalo oddelenie CR v spolupráci s odborom dopravy BSK, Železnicami SR a Bratislavskou integrovanou dopravou. cestovné preukazy integrovanej dopravy (BID) ako aj zľavová turistická karta Bratislava CARD City & Region. Transzitné prepojenie cyklotrás Záhoria na Malé Karpaty zlepšilo dostupnosť cyklotrás v Malých Karpatoch zo záhorskej strany ako aj dostupnosť Záhoria pre cykloturistov na trase Eurovelo 13 a turistov z Rakúska, prezentujú sa atraktivity daného subregiónu.

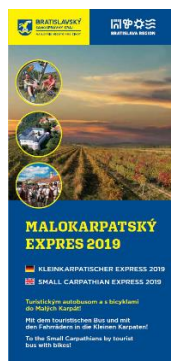

Na trati platia

regiónu. Projekt bol pripravený oddelením cestovného ruchu v spolupráci s autobusovým dopravcom Slovak Lines a.s. a Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Malé Karpaty. Cyklobus

umožnil prepravu aj pre cykloturistov. Pre zahraničných aj domácich turistov bol k dispozícii aj sprievodca s jazykmi anglický, nemecky, maďarský a ruský. Okrem pravidelnej dopravy bola zabezpečená doprava na regionálne podujatia: Veľká noc v malokarpatskom regióne, Za vínom do Šenkvic, Deň vo vinohradoch a ďalšie. Benefitom sezóny 2019 bola možnosť prepravy bicyklov priamo

v autobuse. Prevádzka trvala od 1.júna do 29.septembra 2019. Kapacita cyklobusu bola po väčšinu sezóny plne vyťažená. Môžeme konštatovať, že máme za sebou najúspešnejšiu sezónu fungovania tohto turistického autobusu.

Prepojenie Bratislavy a Malokarpatského regiónu je plánované aj „**Vinohradníckou cyklotrasou**“. V r.2019 bola na základe dohody pracovnej skupiny pre zistenie majetkovoprávných pomerov pozemkov dotknutých plánovanou cyklotrasou, obstaraná prostredníctvom Slovenskej technickej univerzity Katedry geodézie „Identifikácia vlastníkov pozemkov a vyhotovenie predbežných geometrických plánov ako podkladu pre majetkovoprávne usporiadanie pozemkov na základe súpisu dotknutých pozemkov v k.ú.Sv.Jur, Grinava, Pezinok, Veľké Trnie, Malé Trnie, Modra“.

Zlepšenie infraštruktúry pre turistické využitie Malého Dunaja umožňuje realizácia cezhraničného projektu „**Objav Malý a Mošonský Dunaj na bicykli a na člně**“. Projekt zameraný na využitie bohatého prírodného a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia

medzi Malým Dunajom na slovenskej a Mošonským Dunajom na maďarskej strane a riekou Dunaj a vytvorenie unikátnej atraktívnej a konkurencieschopnej turistickej destinácie "Danube Islands" prispieva k zvýšeniu atraktívnosti a návštevnosti cezhraničného regiónu podunajskej oblasti ako aj k rozvoju ekoturistiky, cykloturistiky a vodáctva v regióne.

Projekt bol realizovaný v rámci cezhraničného Programu Interreg VA Slovensko - Maďarsko 2014-2020 v spolupráci deviatich partnerov z územia,

troch samosprávnych krajov (SK) a dvoch žúp (HU).

Zatiaľ čo niektoré projektové práce vďaka predĺženiu projektu pokračujú aj v roku 2020, väčšina aktivít tak na slovenskej ako aj na maďarskej strane bola ukončená koncom roka 2019.

BSK bol odborným garantom aktivít projektu a medziiným zabezpečil vyhotovenie strategického dokumentu pre Malý Dunaj s názvom **Stratégia rozvoja a marketingová stratégia turistickej destinácie Malý Dunaj**.

Tento dokument predstavuje jeden z krokov smerujúcich tak k zosieťovaniu doteraz nekoordinovaných služieb v tejto oblasti ako aj k vzájomnej spolupráci troch krajov s aktívnym zapojením jednotlivých stakeholderov. Na to nadviazal vyhotovením strategického dokumentu pre celú cezhraničnú

destináciu Dunajské ostrovy syntézou vyššie spomenutého dokumentu s maďarskou stratégiou pre rozvoj územia Malého Žitného ostrova dokument s názvom **Stratégia rozvoja a manažmentu cezhraničnej destinácie Danube Islands**. Cezhraničná stratégia poukazuje na prieniky, či už v ponuke alebo v cieľových skupinách týchto dvoch na prvý pohľad odlišných destinácií, ktoré pri bližšom skúmaní majú veľa spoločných prvkov, na ktorých môžu postaviť svoj ďalší spoločný rozvoj a marketing.

Oddelenie cestovného ruchu sa aktívne zúčastňuje v **iniciatívach zapojených do implementácie Dunajskej stratégie za účelom získavania zdrojov EÚ** na konkrétne projekty a posilňovania značky bratislavského kraja ako dunajského regiónu.

V r.2019 sa OCR sa spolu s partnermi projektu podieľalo na príprave workshopov, spoločnej brožúry v slovensko, maďarsko, nemeckej jazykovej mutácii a na marketingových aktivitách projektu.

Začiatkom roka sa promo destinácie realizovalo prostredníctvom zhotovených promo materiálov – brožúr, máp na veľtrhoch cestovného ruchu (ITB Berlin,

Donausalon 2019, Utazás

Budapest), v júni bolo zrealizované podujatie GreenWeek prepojené s MDD Vrakuňa, kde bola tématika projektu odprezentovaná formou zaujímavých aktivít pre deti aj dospelých. Počas sezóny bola spustená web stránka www.danubeislands.sk a na to sa naviazali ďalšie printové a on-line kampane, medziiným aj prostredníctvom image a prezentačných

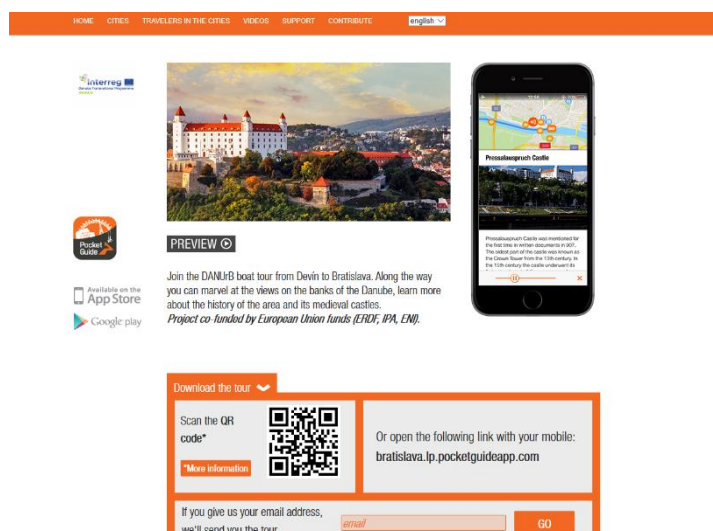
videí o destinácii **Dunajské ostrovy**. Za účelom zvýšenia povedomia verejnosti o novo sa rozvíjajúcej destinácii **Dunajské ostrovy** boli zrealizované dva press tripy pre novinárov, blogerov, jeden na Slovensku a ďalší v Maďarsku. S cieľom zamerať sa aj na skupinu mladých ľudí prebehla **Creative Study Tour** pre študentov, ktorých úlohou bolo odfoťiť alebo natočiť zaujímavé okamihy počas trojdňového programu v okolí Malého a Mošonského Dunaja. V závere roka bola vyhlásená fotosúťaž a s tým taktiež spojená online kampaň. Výstupy projektu boli priebežne prezentované na workshopoch a konferenciách. Vďaka fotosúťaži a zhotovenému image videu sme prezentovali krásy tejto destinácie, ktorá je zatiaľ neobjavená zahraničnými návštevníkmi, ale domáci už ju čoraz viac

spoznávajú.

Projekt **Transdanube.Pearls**, realizovaný v rámci programu **Danube Transnational Programme**, v rámci ktorého bolo podporené vytvorenie ekologicky zameraných turistických okruhov v povodí riek Morava a Dunaj s dôrazom na využívanie udržateľnej dopravy prostredníctvom štúdie „Plánu udržateľného regionálneho turizmu a mobility“ a „Podnikateľského plánu pre zriadenie Informačného centra mobility v Bratislave“, bol úspešne ukončený v roku 2019 záverečnou konferenciou v Pezinku. Prínosmi projektu boli okrem iného tri štúdie uskutočniteľnosti obstarané BSK: Budovanie cyklistických chodníkov pozdĺž železničných tratí v BSK, Parkovacie systémy pre bicykle, Výpožičné systémy pre bicykle. V roku 2019 prebehla konferencia, kde oddelenie CR v rámci témy „Green Mobility within the Pearl“ odprezentovalo dopravné projekty (Cyklovlak Záhoráčik, cyklobus Malokarpatský expres), prostredníctvom ktorých župa približuje a sprístupňuje región jej obyvateľom a návštevníkom, ďalej Slovnaft odprezentoval svoj systém bikesharingu, diskutovalo sa o destinačnom manažmente a bol odprezentovaný produktový balík zameraný na cyklo - zájazdy v tzv. Blue Triangle (Slovensko – Maďarsko - Rakúsko). Zároveň ako jeden z výstupov projektu bola vytvorená brožúra s názvom Blue Danube & Green Paths Travel Guide, kde je odprezentovaná každá „perla“ na Dunaji s tipmi na výlety prostredníctvom udržateľnej mobility.

Projekt **DANuRB** – Danube Urban Brand financovaný z programu medzinárodnej spolupráce

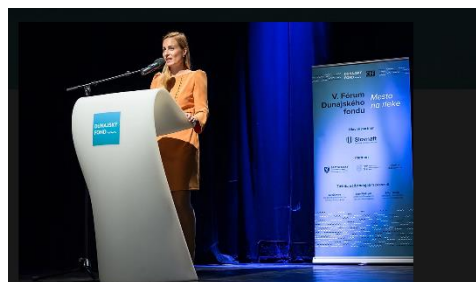

Interreg Danube Transnational Program 2014 – 2020, do ktorého sa zapojil aj BSK je zameraný na vytvorenie regionálnej siete vybudovanej prostredníctvom cestovného ruchu a vzdelávania. Cieľom projektu je posilniť „Dunajskú“ kultúrnu identitu a solidaritu, vytvorenie spoločnej značky, podpora nadnárodných kultúrnych väzieb medzi sídlami pozdĺž Dunaja, preskúmanie nevyužitého alebo skrytého potenciálu pre lepšiu ekonomickú a kultúrnu návratnosť. V roku 2019 jednou z hlavných aktivít bolo vytvorenie PocketGuide – audio

sprievodcu s názvom The Danube Around Bratislava. Aktuálne je možné tento audio guide nájsť pod linkom: www.pocketguideapp.com/en/bratislava. OCR sa podieľalo na príprave náplne Audio – guidu zameraného na pamiatky a zaujímavosti v Bratislave viditeľné z Dunaja. Boat tour from Devín through Bratislava to Danubiana Meulensteen Art Museum.

Dunajský fond – V. Dunajské fórum

Dňa 26.septembra 2020 sa v priestoroch Divadla Aréna v Bratislave uskutočnilo v poradí V. fórum Dunajského fondu, ktorého sa zúčastnili aj zástupcovia BSK. V programe boli prezentované otázky efektívneho riešenia a riadenia vzťahov na rieke, zahraniční speakri odprezentovali inšpirácie k problematike spravovania európskych riek a území. Boli prezentované slovenské projekty podporené v rámci III. grantovej výzvy Dunajského fondu. V moderovanej diskusii bola rozobraná otázka centrálnej riečnej zóny v Bratislave a pohľady jednotlivých zástupcov organizácií a združení (SVP, BROZ, PRO DANUBIA), samosprávy ako aj developerov na danú problematiku.

V roku 2019 tretím rokom naplnil Slovenský cykloklub (SCK) rámcovú dohodu na realizáciu **údržby značenia cykloturistických trás BSK**. V

roku 2019 bola údržba značenia a prejazdnosti trás vykonaná na úseku 130 km cyklotrás. Osadené boli nové cyklosmerovníky, vymené poškodené tabule. Bratislavský samosprávny kraj má vo svojom území celkom 961 km cykloturistických trás.

Okrem klasickej údržby maľovaného značenia sa osadilo 5 ks imidžových smerovníkov, v kraji pribudlo aj 5 ks veľkoplošných cykloturistických máp. Najdlhšou cyklotrasou s obnoveným značením bola medzinárodná trasa EuroVelo 6 (35,8km), na EuroVelo 13 sa údržba dotkla úseku

v oblasti Gajár a Malých Levár, v oblasti Záhoria cyklotrás medzi Studienkou a Malackami, Devínskou Novou Vsou, Stupavou a Mariankou, v Malých Karpatoch je nové značenie v oblasti Kamzíka, Modry – Harmónie a Bieleho Kríža. Všetko cykloturistické značenie bolo realizované v zmysle STN 01 8028 s dodržaním zmluvných termínov. V spolupráci s SCK bol v r.2019 vytvorený cykloportál BSK, na ktorom sú dostupné cyklotrasy Bratislavského kraja

www.ba.cykloportal.sk/. Činnosť pravidelnej a nepravidelnej údržby je plánovaná a realizovaná v rámci trojročnej zmluvy (r.2018-2020) s SCK na celkom 410 km vybraných cyklotrás.

S Klubom slovenských turistov realizoval BSK v roku 2019 obnovu a údržbu značenia peších turistických značených trás (TZZ), celkom 22 TZZ s celkovou dĺžkou 190km obnovou pásového značkovania existujúcich peších TZZ, smerovníkov, výmenou poškodených a skorodovaných smeroviek a tabuliek miestneho názvu, náhradou zničených a chýbajúcich smerovníkov, osadením značkárskych kolov, vyčistením od zarastajúcej vegetácie a spriechodnením TZZ. Boli nainštalované aj tri nové turistické závesné mapy v lokalite Červený Kameň, Borinka a Pezinok – centrum. Všetky značkárske práce boli realizované v súlade s normou STN 018025 Turistické značenie a podľa platnej metodiky značenia.

Na turistických smerovníkoch Bratislavského kraja je vyznačená formou nálepiek aj tématická trasa Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda. K dispozícii je story mapa, pomocou ktorej si turista môže do detailov napláňovať putovanie po vzácných pamiatkach a unikátnych miestach. Existuje aj vo forme aplikácie pre smartfóny a dá sa použiť aj v offline režime na pomoc v teréne. Projekt je realizovaný v spolupráci BSK so Slovenským domom Centrope.

Po celý rok 2019 zabezpečil BSK prevádzku služieb unikátneho areálu **Bike parku - pumptrackovej dráhy** v lokalite Modra - Piesok. Bol prístupný denne pre širokú verejnosť, športovcov a rodiny s deťmi. Vhodný a bezpečný priestor pre cyklistov, korčuliarov, skateboardistov aj kolobežkárov lákal návštevníkov aj organizáciou športových podujatí za účasti Filipa Polca, svetového šampióna v mestských zjazdoch na bicykli.

Uskutočnili sa dva tréningy pre verejnosť spojené s pretekmi s Filipom Polcom. Lokalita Modra – Piesok patrí k obľúbeným cieľom turistov aj vzhľadom na areál pumptrackovej dráhy, perspektíva ďalšieho rastu návštevnosti v blízkej budúcnosti sa otvára

realizáciou nových významných projektov turistickej infraštruktúry v tejto lokalite, ktoré má BSK záujem podporovať v spolupráci s miestnou samosprávou. V lokalite neďaleko pumptracku prebieha na základe projektu spracovaného v r.2019 povoľovacie konanie s následným výberom dodávateľa areálu **Parku zručnosti - Skills Parku** pre všetky vekové kategórie. Po vybudovaní rozhľadne na Veľkej Homoli (r.2018) takto opäť BSK pokračuje v spolupráci s miestnou samosprávou v ďalšom projekte na posilnení turistickej infraštruktúry vo vyhladávannej rekreačnej lokalite.

Bratislavská regionálna dotačná schéma na podporu turizmu sa zameriava na vytváranie podmienok pre zlepšenie a rozvoj atraktivít, podporu regionálnych produktov a služieb cestovného ruchu pri zvyšovaní ich kvality, podporu synergetickej spolupráce verejného, súkromného a občianskeho sektora, zachovanie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva v kraji. **Rok 2019 bol štvrtým rokom implementácie Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu turizmu.** Podporených bolo **34 projektov** uchádzačov z radov malých a stredných podnikateľov, obcí, združení a fyzických osôb podnikajúcich v CR. Podporené projekty v celkovej sume 177 866,- Eur boli z oblasti vzniku a rozvoja regionálnych produktov a služieb generujúcich rozvoj cestovného ruchu (32,35%), doplnkovej infraštruktúry pre skvalitnenie služieb cestovného ruchu (47,05%), tematických podujatí s dôrazom na cestovný ruch a propagáciu destinácie generujúcej návštevnosť a rozvoj cestovného ruchu (20,58%).

Príkladom úspešných podporených projektov BRDS v roku 2019 boli projekty realizované občianskymi združeniami ako napr. OZ Jaskyniari Plavecké Podhradie - **Plavecký kras, stála expozícia - 4.etapa**, Združenie pezinských vinohradníkov a vinohradov - **Revitalizácia ciest pod Starou horou**, Mesto Senec – **Rozvoj doplnkovej infraštruktúry**, Račiansky spolok – **Račiansky vinohradnícky chodník 2. fáza**, Račiansky vinohradnícky spolok – **Račianske vinohradnícke prístrešky 2. fáza**, OZ Naše Zálesie – **Korzo Zálesie, Malý amfiteáter**.

Dobudovanie navigačného systému ku kultúrnym cieľom a atraktivitám cestovného ruchu pokračovalo aj v roku 2019 odovzdaním 4.etapy dopravného značenia siedmich atraktivít cestovného ruchu BSK (43 smerovníkov „hnedých tabúl“) správcom dotknutých komunikácií, Magistrátu hl.mesta SR Bratislava a Regionálne cesty Bratislava a.s. Do databázy značenia kultúrnych cieľov a atraktivít CR na komunikáciách I., II. a III. triedy pribudli tri nové ciele (Vojenský cintorín Bratislava – Petržalka, Bike Park Modra a Bridlicová štôľňa Marianka), smerovníkmi boli doznačené štyri ciele (Malokarpatské múzeum, Mestské múzeum a Galéria insitného umenia v Pezinku, Turistická rozhľadňa Vápenná v Sološnici). Realizácia hnedých tabúl podporuje jednotný systém navigácie a orientácie návštevníka systémom kompatibilným so značením kultúrnych pamiatok a cieľov cestovného ruchu v rámci SR a EÚ. Databázu cieľov BSK aktualizuje OCR priebežne na základe prerokovania s Ministerstvom dopravy a výstavby SR.

Projekt **zľavovej destinačnej karty „Bratislava CARD City&Region“** vytvorenej na podporu predaja produktov v oblasti kultúry a cestovného ruchu s poskytnutím zliav pokračoval tretím rokom so zapojením regionálnych atraktivít. Oddelenie cestovného ruchu BSK spolupracuje na projekte s Bratislava Tourist Board, mestskou organizáciou BID a 67 partnerskými subjektami – múzeami, galériami, gastro prevádzkami, kaviarňami, vinárňami, zariadeniami voľného času, požičovňami áut a bicyklov, obchodnými centrami – poskytovateľmi zliav pre návštevníkov, ktorí disponujú uvedenou kartou. Cieľom tohto konceptu je prilákať individuálnych návštevníkov do regiónu. Projekt podporuje predaj najzaujímavejších produktov a služieb cestovného ruchu v destinácii Bratislavský región poskytovaním bezplatnej verejnej dopravy a zliav na vstupnom. OCR obstaralo Mapu Bratislava

CARD City &Region. Novinkou sezóny 2019 bol bezplatný vstup do historického múzea SNM na Bratislavskom hrade.

Prepojenie produktu a jeho propagácie medzi hlavným mestom a regiónom pokračovalo spoluprácou aj v rámci pracovnej skupiny **Geopark Malé Karpaty**.

BSK sa zapája do aktivít implementácie projektu leadpartnera N.O.Barbora spolu s Trnavským samosprávnym krajom a ďalšími partnermi. Geopark Malé Karpaty má rozlohu 1199km² s perspektívou rozšírenia o 463km² (na slovenskej aj rakúskej strane), zahŕňa 54 miest, mestských častí a obcí. Projekt Geopark

prezentuje geologické, krajinárske, historické, kultúrne hodnoty územia a tým podporuje regionálny rozvoj a turizmus. BSK prispieva k budovaniu Geoparku podporou turistickej infraštruktúry, k zvýšeniu návštevnosti a predĺženiu pobytu návštevníkov aj v rámci dotačnej schémy BRDS Turizmus podporou projektov „Obnova geologického múzea v prírode“ v lokalite MČ Devín a navigáciou turistov „hnedými tabuľami“ k miniepoxícii ťažby a spracovania bridlice - Bridlicovej štôlni v Marianke, ktorá je najmenšou banskou expozíciou a jediným zachovaným banským dielom z ťažby bridlice na Slovensku. Úvodná konferencia „Geopark – nástroj podpory regionálneho rozvoja a turizmu“(2018) s cezhraničnou účasťou sa uskutočnila v Modre. BSK bol spoluorganizátorom podujatia. V r.2019 sa uskutočnilo stretnutie pracovnej skupiny s mestom Pezinok na vytvorenie regionálneho infocentra Geoparku na území mesta.

BSK sa aktívne zapojil aj do PROGRAMU BUDOVANIA EURÓPSKÝCH KULTÚRNYCH CIEST vyhláseného Radou Európy v r.1987. Kultúrne trasy Rady Európy sú významné tým, že podporujú spoločnú kultúru, históriu, pamäť a európsku integráciu. Oddelenie cestovného

ruchu sa podieľa ako člen v aktivitách regionálnej pracovnej skupiny organizovanej Slovenským domom Centrope na **tematickej Cyrilo –**

Metodskej
kultúrnej ceste
spolu s ďalšími partnermi z oblasti verejnej správy,

Trnavským samosprávnym krajom, Nitrianskym samosprávnym krajom, Mestom Svätý Jur a Úradom vlády SR. V r.2019 sa konalo zasadnutie pracovnej skupiny v Bratislavskom kraji vo Svätom Jure. V rámci tematiky Cyrilometodskej kultúrnej cesty zorganizovali partneri projektu „Partnerství a aktivní institucionální síť Cyrilometodějské stezky v moravsko - slovenském příhraničí“ záverečnú konferenciu.

Trasovanie Cyrilo - Metodskej cesty na území BSK je po peších turistických trasách vyznačené na smerovníkoch Klubu slovenských turistov formou nálepiek. K dispozícii je story mapa, pomocou ktorej si turista môže do detailov naplánovať putovanie po vzácnych pamiatkach a unikátnych miestach. Existuje aj vo forme aplikácie pre smartfóny a dá sa použiť aj v offline režime na pomoc v teréne. Vydaný bol leták „**Európska kultúrna cesta sv.Cyrila a Metoda - Putovanie Bratislavským krajom**“. Pútnické a tematické cesty majú potenciál podporiť miestny rozvoj ako aj rozvoj cestovného ruchu v území a môžu tak slúžiť ako nástroj na rozvoj nových, ale aj existujúcich aktivít a služieb, ktoré dotknuté územie ponúka.

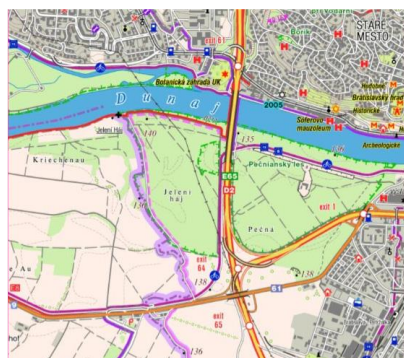

Cyrilo-metodská cesta – to je nielen pútnická cesta, práve naopak, je určená pre všetkých, ktorí majú záujem sa prechádzať nádhernou prírodou, poznávať nielen sakrálnu, ale aj ďalšie významné kultúrne a technické pamiatky a dozvedieť sa niečo viac o dávnej aj blízkej histórii nášho národa. Pre tento projekt realizovaný v spolupráci BSK so Slovenským domom Centrope bol v r.2019 významný počinom posun na úroveň kultúrnych ciest certifikovaných Radou Európy.

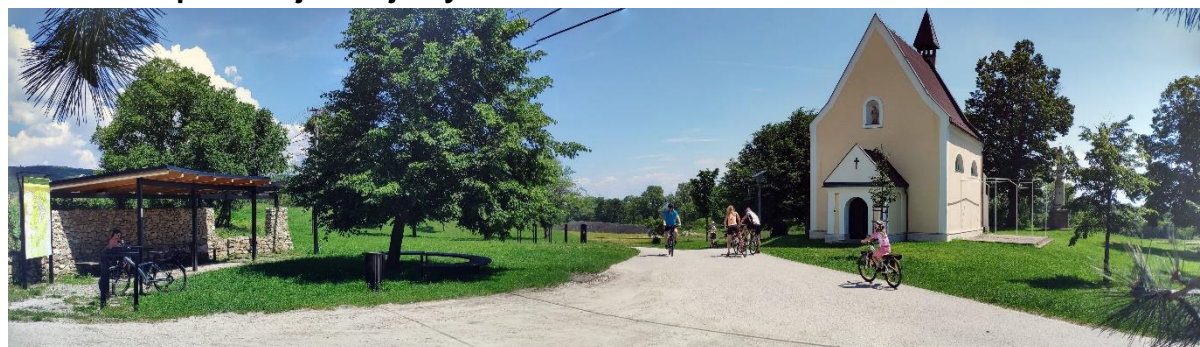
Okrem navrhovanej koncepcnej, infraštruktúrnej a produktovej podpory tematickým cestám ako marketingovému nástroju prepájajúcemu jednotlivé destinácie, susediace a cezhraničné regióny, ako napr. Cyrilo-Metodská kultúrna cesta, Cesta hlíny, Via Pálffy, Jantárová cesta, Limes Romanus, Svätajakubská cesta, sakrálnu cesty, cesty po industriálnych pamiatkach a pod. oddelenie CR priebežne venuje pozornosť aj možnostiam podpory zážitkových tematických ciest ako sú napr. Medová cesta v súvislosti s

rozvíjaním výnimočného potenciálu najväčšieho včelárskeho skanzenu v strednej Európe a trasa **Vojenské bunkre na ceste Železnej opony** v blízkosti medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 6 na území Bratislavského kraja podporou sprístupnenia – umožnením lepšej dopravnej dostupnosti (aj prostredníctvom poskytnutia dotácie z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy turizmu r.2018 a 2019). Prvá náučná cyklotrasa v rámci Bratislavského regiónu, ktorá mapuje historické československé vojenské opevnenia v pohraničí je situovaná v blízkosti medzinárodných cyklotrás E6 a E13. V roku 2019 odovzdal BSK správcovi komunikácií hl.mesta Bratislava navigačné dopravné značky „hnedé tabule“ k Vojenskému cintorínu v Bratislave – Petržalke. V minulom roku prebehla aj príprava projektu prepojenia úsekov cyklotrasy pozdĺž hranice SK/AT v lokalite Berg v spolupráci s firmou LUCRON s.r.o. (projektová príprava - licenčná zmluva), s OZ Zachráňme petržalské bunkre, OZ Múzeum petržalského opevnenia, OZ B-S-6-Vrba, Vojenský historický ústav a SCK. Od začiatku roka 2020 prebieha na základe dopravnoinžinierskej dokumentácie prerokovanie s povoľovacími orgánmi s následným výberom dodávateľa realizácie prepojenia cyklotrás a označenia.

Prepojenie Podunajska s EUROVELO 6 podporil projekt „**Sacramento**“ - sieť cezhraničných pútnických cyklotrás v okolí Dunaja v rámci Programu spolupráce INTERREG VA Slovensko – Maďarsko. Na území Bratislavského kraja je hlavná trasa Sacramento vedená po existujúcich cyklotrasách Eurovelo 6 a 13, ktoré sa ďalej napájajú na sieť existujúcich alebo novobudovaných cyklotrás v regióne, trasovaných po východnom cyklistickom obchvate kraja. V rámci projektu Sacramento vybudoval BSK v r.2019 takmer **4 km úsek** cyklotrás prepájajúci obce **Ivanka pri Dunaji** a **Vajnory - JURAVA II.**

Realizácia projektu prináša nové možnosti zvýšenia návštevnosti cezhraničného regiónu s využitím udržateľnej dopravy prostredníctvom tematickej turistickej cesty sakrálnych pamiatok. Na území BSK je vyznačených celkom 86km trasy SACRAVELO.

Štvrtý ročník regionálnej konferencie cestovného ruchu sa konal 2. októbra 2019 v Pezinku pri príležitosti Svetového dňa cestovného ruchu. Svetová organizácia turizmu Organizácie spojených národov (UNWTO) zvolila pre rok 2019 ako hlavnú tému „**Turizmus a**

zamestnanosť - lepšia budúcnosť pre všetkých“. Konferencia sa preto niesla v duchu hľadania odpovedí na otázku: **“Ponúka podnikanie v turizme lepšiu budúcnosť aj v našom kraji?”** Organizátormi konferencie boli Bratislavský samosprávny kraj, Krajská organizácia cestovného ruchu Bratislava Region Tourism a združenie Slovenský dom Centrope. Konferencia umožnila zúčastneným zdieľať svoje názory na doterajší vývoj a aj predstavy o budúcnosti cestovného ruchu. Ale

aj o tom, ako vplýva turizmus na ekonomiku a zamestnanosť a aké nové podnikateľské príležitosti a pracovné miesta prináša zmena trendov. Na podujatí sa zúčastnilo doteraz najviac účastníkov (110), odborníkov z oblasti turizmu, zástupcov samospráv, destinačných organizácií, rezortného ministerstva, kultúrnych inštitúcií ako aj podnikateľov z bratislavského regiónu, ktorí si vymenili skúsenosti a názory na najnovšie trendy v cestovnom ruchu.

Podpora etablovania projektov ako produktov kultúrneho turizmu, nástroja budovania značky multikultúrneho regiónu bola realizovaná v roku 2019 účasťou BSK ako spoluorganizátora kultúrnych podujatí na uspokojenie kultúrnych potrieb obyvateľov i návštevníkov kraja. Na hrade Devín sa konal koncert **Pocť slobode**. V spolupráci s KOČR podporil BSK podujatie Račianske vinobranie. S cieľom uchovávanía, popularizácie a prezentácie kultúrneho dedičstva, prezentácie remeselných, gastronomických špecifík bratislavského regiónu sa uskutočnila príprava memoranda o spolupráci na organizácii Záhoráckeho folklórneho festivalu 2020 v Závode.

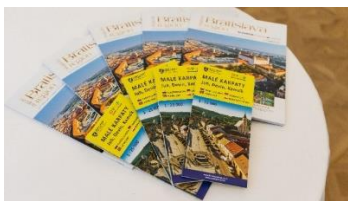
Na podporu podujatí a produktov ovplyvňujúcich tvorbu značky jednotlivých destinácií bol aj v roku 2019 k dispozícii v elektronickej forme priebežne aktualizovaný **kalendár podujatí** z územia celého kraja (dostupný na <https://bratislavaregion.travel/>), ktorý poskytuje informácie o najatraktívnejších podujatiach v hlavnom meste a subregiónoch.

V spolupráci s KOČR Turizmus regiónu Bratislava podporilo oddelenie CR v r.2019 vybrané **aktivity priameho marketingu** destinácie Bratislavský región (veľtrhy cestovného ruchu napr. Slovakiatour, Ferienmesse Viedeň, Holidayworld Praha, Utazás Budapest, ITB Berlin, TT Varšava, Dni Slovenska v Prahe a ďalšie.) V r.2019 prebiehala kampaň zacielená predovšetkým na turistov z blízkeho prihraničia (AT, CZ) a na domácych turistov, pričom

promovala predovšetkým produkty cestovného ruchu a kľúčové podujatia v regióne. (nový web KOČR <https://bratislavaregion.travel/>, imidžová kampaň - spot Víkend v regióne, megaboardy, informačná kampaň na podujatia (rádio + sociálne siete).

Na priblíženie Bratislavského regiónu k rakúskym turistom a návštevníkom – otvoril v apríli 2019 BSK v spolupráci s KOČR BRT nové **Turistické informačné centrum vo Viedni** (Schwedenplatz – spojenie do Bratislavy novým Twin City Linerom s celoročnou prevádzkou) a v rámci **Stálej rady OBSE vo Viedni** (Hofburgu) sme mali možnosť predstaviť a zároveň mohli ochutnať delegáti z 57 krajín sveta čo ponúka Bratislavský región. Okrem gastronomickej ochutnávky to boli aj rôzne konferencie, incentívne programy. Pri tej príležitosti bol prezentovaný v printovej podobe celý bratislavský región – **Magazín Bratislava región** tzv. ročenka destinačného magazínu, na ktorého treťom vydaní v troch jazykových mutáciách (slovensky, anglicky a nemecky) sa OCR podieľalo aj v roku 2019.

2) Návrh aktivít na podporu lokálnej ekonomiky k naštartovaniu turizmu v BSK počas a po skončení pandémie korona vírusu

BSK vníma turizmus ako **strategické, hospodárske odvetvie**, ktoré má finančný dopad na rozvoj miestnej ekonomiky, zamestnanosť, vzdelávanie a **celkový rozvoj regiónu**, nie len pre podnikateľov a celý sektor cestovného ruchu ale aj samotných obyvateľov kraja. **Keď zlepšujeme podmienky pre návštevníkov regiónu, zlepšujeme tým kvalitu života aj obyvateľov regiónu a tým prosperujú všetci.**

Cestovný ruch je medzirezortné odvetvie, ktoré prepája veľa kľúčových sektorov – školstvo, dopravu, šport, kultúru ba dokonca aj sociálnu oblasť. A čo je dôležité má aj ekonomický dopad na spoločnosť a zároveň v jednotlivých oblastiach vie generovať zisk, zvyšovať zamestnanosť, podporovať udržateľnosť rozvoja územia, zvyšovať informovanosť návštevníkov či zlepšovať kvalitu života obyvateľov.

Zároveň potenciál kraja, ktorým je **prírodné bohatstvo a kultúrno-historické dedičstvo BSK** predurčujú rozvoj turizmu viac, ako čokoľvek iné. **Jedinečnosť bratislavského metropolitného regiónu** vychádza jednak z jeho výnimočného **historického významu** ovplyvneného najmä **geopolitickou polohou**, ale na druhej strane aj **kompaktnosťou územia**.

Vzhľadom na všetky tieto fakty je práve tento sektor **citlivý na zmeny vonkajšieho aj vnútorného prostredia a razantne sa to prejavilo aj s pandemiou šírenia korona vírusu. Po rokoch nadpriemerného rastu zastihla pandémia aj cestovný ruch úplne nečakane a veľmi tvrdo.** Preto aj **BSK** chce reagovať na aktuálnu situáciu a **formulovať opatrenia na prekonanie krízy** v súvislosti s pandemiou COVID-19.

Očakávaný vývoj v odvetví dáva predpoklady na rozvoj najmä **domáceho cestovného ruchu** s cieľom prehĺbiť podporu lokálnej ekonomiky a tých **foriem cestovného ruchu**, ktoré sú **realizovateľné aj s menšou koncentráciou účastníkov resp. s dôrazom na zásadnú koordináciu návštevníkov v území bratislavského regiónu.** (objavuje sa nová definícia kontrolovaný turizmus).

Stojíme pred novou výzvou: rozšíriť a zatraktívniť ponuku pre domáceho návštevníka, ktorá už nemôže vystačiť s niekoľkými TOP-lokalitami a atraktivitami ako doteraz, ale musí ísť do hĺbky a ponúkať zásadné rozšírenie spektra zážitkov, vrátane tém považovaných doteraz za marginálne (nižové), ktoré dostanú nové príbehy a nové atrakcie a konkrétne itineráre o programe.

Súčasná situácia vyvolaná pandémiou prináša aj jednu novú výzvu: mať **ambíciu ponúknuť Bratislavu a okolitý región ako rovnocenné miesto pre dovolenku** (nie iba výlet) obyvateľom zo vzdialenejších regiónov Slovenska rovnako, ako sú iné miesta atraktívnym cieľom pobytu pre Bratislavčanov. V čase obmedzeného vycestovania do zahraničia je takáto šanca oveľa viac na dosah ako kedykoľvek predtým.

Infraštruktúrne projekty v území

- Dopravné turistické
- Cykloturistické a turistické
- Prírodno-poznávacie /náučné chodníky

Spájanie územia Záhorského a Malokarpatského subregiónu infraštruktúrnymi trasami s využívaním dopravy ako napr. vláčik Záhoráčik a Malokarpatský expres môže významne nadviazať na vybudované infraštruktúrne projekty: voľnočasový areál **Park zručnosti/Skills Park** v Modre - Piesku pri Zochovej chate (t.č. vo fáze povoľovacieho konania). Sprístupňovanie **prírodného prostredia** umožní rozvoj **cykloturistických a peších trás, prírodno-poznávacích trás** – prístup k **náučným chodníkom** celého bratislavského regiónu (napr. prvý náučný cyklochodník Petržalské bunkre v Petržalke, Banský náučný chodník – Pezinok, Vinohradnícky náučný chodník v Pezinku a Bratislave - Rači, Jablonecký náučný poznávací chodník ako súčasť Svätojakubskej cesty, Európska kultúrna cesta sv.Cyrila a Metoda, tématická cesta Sacravelo, Náučný včelársky chodník vo Vinosadoch, Doliansky historický chodník, Náučný chodník o faune a flóre Korzo Zálesie atď). Návštevy **agro, eko, bio fariem** a prírodných areálov (napr. dedinka Abeland, Včelárska paseka v Kráľovej pri Senci, Eko gazdovstvo Janka Hraška v Bratislave -Vajnorochoch, EKO centrum v Čunove – cezhraničný projekt SK/AT v realizácii a pod.)

Manažment destinácie a podpora lokálnej ekonomiky

- Grantová schéma BRDS na podporu turizmu
- Projekt regionálneho produktu s využitím potenciálu bioproduktu
- E - shop KOČR
- Inovatívne technológie pre udržateľný manažment destinácie zo strany KOČR

Blízke obdobie vytvorí aj príležitosť na ešte lepšie zviditeľnenie investícií podporených cez **Bratislavskú regionálnu dotačnú schému na podporu turizmu** vytvorenú v ostatných rokoch na podporu iniciatív **lokálneho turizmu** Bratislavského samosprávneho kraja. Podporené projekty neziskových organizácií a drobných podnikateľov v oblasti **zážitkového turizmu** stúpnu na význame a atraktivite a objavia ich aj domáci návštevníci. K takýmto patria napr. nová **Stála expozícia Plaveckého krasu** vybudovaná jaskyniarimi v Plaveckom Podhradí, **montánne či technické pamiatky** Malých Karpát v rámci **Geoparku** pod patronátom neziskovej organizácie Barbora a Malokarpatského baníckeho spolku v Pezinku, atraktívne ubytovanie na strome - **DuboDome** v lesoch Malých Karpát nad Sv. Jurom či **vodácke aktivity** na rieke Morava a Malom Dunaji realizované s podporou BRDS aj cezhraničného projektu Danube Bike&Boat/Danube Islands a ďalšie.

Ďalšou aktivitou je napr. podpora pre potravinárske podniky, ktoré zápasia s nedostatkom pracovnej sily, zatiaľ čo im rastú objednávky zo strany obchodných sietí. Preto vstupujeme do iniciatívy, ktorá dokáže pomôcť obom sektorom. Dôležité je teraz viac ako inokedy meniť zaužívané spôsoby spotrebiteľského správania. Čiže **podporovať lokálnych producentov** a nakupovať a objednávať si **služby u miestnych výrobcov**. BSK disponuje databázou **producentov s lokálnymi produktami** ako sú biošťavy, ovocie, sirupy, džemy, bylinky, med, hrozno, kapusta, čalamáda či pekárenské produkty. Tieto produkty by mali byť k dispozícii v pripravovanom **e-shope KOČR** pod regionálnou značkou prípadne dostupné aj pri objavovaní **tematickej cesty za regionálnymi špecialitami pre fajnšmekrov**. Samotný e-shop bude obsahovať aj doteraz nepoznané funkcionality v zmysle princípov **kontrolovaného cestovného ruchu a predchádzania vysokej koncentrácie osôb na jednom mieste** - možnosť rezervácie miesta na konkrétny čas - u vinára, v reštaurácii, na prehliadku v múzeu a pod., online priamo z e-shopu pri plánovaní alebo aj počas výletu.

Nastávajúce obdobie bude determinované zavádzaním úplne nových postupov, neodskúšaných riešení a mnohých experimentov. Napriek tomu by mali nové opatrenia podliehať pravidelnej a hodnovernej evaluácii s možnosťou ich včasnej adjustácie, posilnenia alebo zastavenia. **Nikto dnes nevie presne odhadnúť, do akej miery sa zmenia pomery v spoločnosti, kúpna sila a spotrebiteľské správanie a premietnu sa do meniaceho sa dopytu.** Vzhľadom na minimálne vstupy z oficiálnych zdrojov štátu, je nevyhnutné vo vlastnej réžii zabezpečiť systém zberu štatistických údajov, výberového zisťovania a agregovanie dostupných dát. V spolupráci s medzinárodne úspešným bratislavským start-upom, ktorý využíva na zber objektívnych dát najmodernejšie technológie plánuje KOČR **spustiť zber online dát o počte a pohybe návštevníkov na vybraných miestach.** Tento systém nebude slúžiť len štatistickým účelom, ale bude poskytovať aj online údaje o koncentrácii osôb na frekventovaných miestach a poskytne aj verejne dostupnú informáciu o aktuálnom počte osôb, aby sa mohol návštevník aj vlastnou zodpovednosťou rozhodnúť, či v danom čase navštívi toto miesto, alebo ho obíde. Ide o revolučné riešenie, nie je dostupná informácia, že by ho doteraz niekto vo svete použil.

Udržateľnosť produktu a marketingová podpora značky destinácie Bratislavský región

- Tématické cesty
- Mapy s príbehom
- Turistické informačné centrá

V turizme zohráva dôležitú úlohu marketing. Preto prostredníctvom KOČR sa sústreďujeme a vysvetľujeme ľuďom aké je dôležité spoznávať nie len zahraničné destinácie a nevedieť aké krásy máme doslova „pod nosom“. Taktiež je Bratislavský kraj v podstate „all inclusive“ destinácia, kde je všetko na skok. Bratislavský kraj je najvyhľadávanejšou destináciou na Slovensku, nakoľko v roku 2019 sme zaznamenali na území kraja 1,6 milióna návštevníkov. Cieľom však nie je sústrediť sa na kvantitu ale kvalitu návštevníka, ktorý by sa do destinácie rád vracal pravidelne. Preto by sme to chceli podporiť zážitkovými formami cestovného ruchu ako sú napr. **mapy s príbehom**, kde zrazu aj poznané miesto sa môže stať novým.

Okrem toho sú kľúčové miesta kde sa aj domáci návštevníci zorientujú v širokej ponuke bratislavského regiónu a to sú turistické informačné centrá kraja (TIC).

Budovanie tematických ciest v destinácii bratislavský región je nové systémové riešenie, ktoré Bratislavský samosprávny kraj schválil v rámci Akčného plánu Stratégie rozvoja cestovného ruchu v bratislavskom kraji do roku 2020. V spolupráci s partnermi sa Bratislavský samosprávny kraj snaží vytvárať nové zážitkové a atraktívne formy cestovného ruchu prostredníctvom zaujímavých historicko-kultúrnych miest a atrakcií, ktoré majú domáceho aj zahraničného návštevníka motivovať k spoznávaniu jedinečností destinácie bratislavský región. Tejto téme sa doteraz ťažiskovo venovalo BSK aj združenie Slovenský dom Centrope, ktorý vyvinul moderný produkt online mapy s jednotlivými tématickými cestami (tzv. storymapy - Kultúrna cesta sv. Cyrila a Metoda, Malý Dunaj, Tourcentrope).

KOČR aj vzhľadom na nepredvídateľnosť budúceho vývoja sústreďí pozornosť na vývoj elektronických nástrojov e-marketingu, ktoré sa dajú operatívnejšie prispôbovať aktuálnej situácii a zároveň reflektujú na pandémie zrýchlený proces **digitálnej transformácie**. Preto výrazne rozšíri ponuku a vytvorí v spolupráci s BSK a Slovenským domom Centrope jednotný e-marketingový nástroj **online mapy s príbehom** so zapojením všetkých subregiónov v kraji a s komplexnou produktovou ponukou. Pôjde o unifikovaný, pre návštevníka zrozumiteľný nástroj, **schopný plniť 3 funkcie v jednom**: 1. atraktívnou formou motivovať k návšteve, 2. dostupnými funkciami si podrobne naplánovať program a cestu, 3. počas pobytu používať nástroj ako mapovú aplikáciu uľahčujúcu pobyt v území a online prehľad o dostupných lokálnych službách. Cieľom je aj priame prepojenie e-shopu a online monitorovania počtu osôb priamo do online mapy.

K tejto oblasti patrí aj **kultúrno-kreatívny cestovný ruch**. Predstavuje kultúru regiónu, hovorí o konkrétnom životnom štýle ľudí v danej destinácii, o histórii národa, o umení, architektúre, náboženstve, ktoré pomáhajú formovať spôsob života obyvateľov v danej destinácii. Neoddeliteľnou súčasťou tohto kultúrno-kreatívneho cestovného ruchu sú **móda, dizajn a umenie**, ich ekonomický dopad má obrovský vplyv na destináciu. **Projekt Módna mapa**

umožňuje prezentáciu lokálnych dizajnérov a umelcov. Ide o novodobý fenomén v turizme pre skupinu ľudí, cestujúcich a navštevujúcich nové zaujímavé miesta/destinácie, kde si môžu vychutnať, experimentovať a „konzumovať“ módu.

Z pohľadu marketingovej podpory značky pripravuje KOČR niekoľko **aktivít podporujúcich viacdnňové pobyty** (s previazaním na zľavovú kartu **Bratislava Card City&Region**) a podporu lokálnych turistických informačných centier logistickými službami. Špeciálnou problematikou sú možnosti **pobytu pri vodných plochách** v závislosti od hygienických opatrení. V prípade možnosti ich využívania pôjde o mimoriadne významný produkt, ktorý môže pri obmedzeniach cestovania k moru **zásadným spôsobom zatraktívniť náš región počas letnej sezóny**. KOČR pripravuje logistickú podporu samosprávam v tejto oblasti, pokiaľ bude toto hygienicky umožnené.

BSK pripravuje v tomto roku aj **Stratégiu rozvoja turizmu na obdobie 2021-2025**. Tento dokument má ambíciu nadviazať na úspešné projekty predchádzajúceho obdobia a zohľadniť aj vývoj aktuálnej situácie so šírením sa pandémie. Taktiež aktivity Stratégie rozvoja turizmu BSK by mali pôsobiť v synergii so Stratégiou rozvoja udržateľného cestovného ruchu SR do roku 2030 a ďalšími opatreniami Vlády SR deklarovanými v Programovom vyhlásení v období 2020 -2024 pre oblasť cestovného ruchu.

Tento návrh aktivít bol vypracovaný v spolupráci s **Krajskou organizáciou cestovného ruchu – Bratislava Region Tourism a združením Slovenský Dom Centrope**.